

Inbreng COV internetconsultatie Beleidsregel maximumtemperatuur diertransport; verlagen wettelijke transporttemperatuur naar 30 graden

Datum: 28 december 2023

Hierbij maakt de COV gebruik van de gelegenheid om een reactie te leveren op het voornemen voor de beleidsregel maximumtemperatuur diertransport ('verlagen wettelijke transporttemperatuur naar 30 graden').

De COV voorziet grote problemen bij het invoeren van deze beleidsmaatregel en roept het ministerie op om aan te sluiten op de aankomende Europese Transportverordening. Mocht de minister de beleidsmaatregel toch doorvoeren kan dat alleen onder de voorwaarde van volledige flexibiliteit van de NVWA bij het plannen van werkzaamheden op de slachterijen om dierenwelzijnsproblemen bij veehouders te voorkomen en de leveringsbetrouwbaarheid van de vleessector te garanderen.

Beleidsmaatregel op basis van een enkel incident

Vanaf 2016 heeft de sector zelf vele maatregelen genomen om hittestress te voorkomen. Daarbij heeft de sector zelf de vrijwillige afspraak gemaakt ten aanzien van de 35 graden grens in het Nationaal plan voor vee-transport bij extreme temperaturen.

De gezamenlijke aanpak vanuit de sector heeft in de gehele keten geleid tot een grote bewustwording van de omgang met dieren onder zomerse omstandigheden die zeer succesvol is gebleken. Het aantal incidenten tijdens het vervoer van dieren is met deze aanpak ook met de warme zomers tot een minimum beperkt. Dit blijkt ook uit de jaarlijkse evaluaties van de NVWA.

Deze beleidsmaatregel voor verlagen van de wettelijke transporttemperatuur naar 30 graden wordt opgesteld op basis van een enkel incident.

Bepalen dierindicatoren hittestress

Het middelvoorschrift gaat voorbij aan het doel: minimaliseren van hittestress bij landbouwhuisdieren. In het 'Plan van aanpak voor hittestress bij bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren' vastgesteld met LNV, NVWA en sectorpartijen in 2022 is actiepoint één: "Definitie, herkenning en beoordeling van hittestress."

"In Nederland is nog geen eenduidig beeld over dierindicatoren voor de bepaling van hittestress. Er werden in de literatuur geen gegevens gevonden over robuuste dierindicatoren voor hittestress. Om te komen tot een praktisch toepasbaar en wetenschappelijk onderbouwd beeld van dierindicatoren voor de bepaling van hittestress, moeten er dus nog stappen gezet worden."

De werkgroep hiervoor is nog steeds niet bij elkaar geweest. De COV is van mening dat met het uniform vaststellen en herkennen van dierindicatoren de gehele keten tijdig nog beter kan inspelen op hittestresssignalen. **Deze actie hoort eerst te worden opgepakt, voordat de beleidsmaatregel maximum temperatuur wordt vastgesteld.**

Europees kader

Allereerst is het verlagen naar 30 graden gebaseerd op het EFSA rapport naar welzijnsrisico's bij diertransporten. In het EFSA rapport wordt meerdere malen genoemd dat er te weinig onderzoek is gedaan tijdens diertransporten. Veel van de conclusies zijn gebaseerd op onderzoek van dieren in stallen en onder experimentele omstandigheden, zoals in klimaatrespiratiekamers. De onderbouwing tijdens transport onderbreekt.

Ten tweede gaat de invoering van de beleidsmaatregel maximum temperatuur voorbij aan de nieuwe EU transportverordening die komende periode wordt vastgesteld. In het voorstel gepresenteerd in december '23 staan de volgende zaken over maximum temperatuur transport:

- Tussen 25°C en 30°C mag de reistijd in de periode tussen 10u00 en 21u00 niet langer zijn dan 9 uur reistijd.
- Bij > 30°C, alleen reizen tussen 21u00 en 10u00 en 80% beladingsgraad

Wanneer Nederland afwijkt, is het effect dat Nederland zich afzondert van Europa.

De COV roept op om aan te sluiten op de aankomende Europese Transportverordening.

Welzijn op primaire bedrijf

Het verlagen van de maximumtemperatuur voor veetransport naar 30°C zal onherroepelijk leiden tot welzijnsproblemen in stallen en problemen voor afnemers en toeleveranciers. Door de geringe transportmogelijkheden zullen dieren langer in de stallen verblijven, wat welzijnsproblemen gaat opleveren.

Daarbij worden er dagelijks dieren met aandoeningen of om andere dierenwelzijnsredenen, die wel transportwaardig zijn, geslacht. Dit geldt voor zowel varken, schaap, geit, kalf als ook runderen. Een vermindering van slachtcapaciteit heeft directe impact op mogelijkheden van het slachten van deze dieren.

Impact voor de sector en reputatieschade

In de zomer van 2018 was het 12 dagen achtereen boven de 30°C, waarbij het sommige dagen om 8 uur 's ochtends al boven de 30°C was (zie bijlage 1). Dit heeft tot gevolg dat meerdere dagen achtereen niet of maar gedeeltelijk geslacht kan worden.

Wetende dat de temperatuur blijft stijgen zal het aantal dagen boven de 30 graden toenemen. Ieder uur dat een slachterij stil ligt heeft dat gevolgen voor de verwerking verderop in de keten. En deze gevolgen kunnen fors zijn. Het niet kunnen nakomen van leveringscontracten betekent schadeclaims van de afnemers. Deze schadeclaims kunnen oplopen tot één miljoen euro per dag. Daarbij doet het op korte termijn wegvallen van productieuren inbreuk op de goede naam en leveringsbetrouwbaarheid van de gehele Nederlandse vleessector. Supermarkten zullen moeten uitwijken naar het buitenland om de dagelijks verse vleesaanvoer te garanderen. De extra kosten hiervoor zullen worden verhaald op de Nederlandse vleessector.

Onvoorspelbare weersvoorspellingen

Zowel de aanvoerplanning als de verkoop vindt meerdere dagen voor de slacht plaats, maar het weer blijft onvoorspelbaar. Als vuistregel geldt drie dagen vooruit 80 procent van de keren accuraat is; vijf dagen vooruit 70 procent van de keren en 10-daagse of langere verwachtingen slechts ongeveer 50% van de tijd correct zijn. Het is niet billijk van bedrijven te verwachten dat zij meerdere dagen van te voren besluiten nemen met dusdanige grote impact op basis van een onbetrouwbare weersvoorspelling van één graad.

Daarbij is het niet te voorspellen op welk tijdstip het 30 graden gaat worden, wat maakt dat slachterijen een marge aan moeten houden, maar van hoeveel graden is de vraag. Data laat zien dat een temperatuurstijging van 2°C zich over 3 uur kan uitsmeren, maar zich ook binnen een uur kan voltrekken.

Handelingsperspectief

Medewerking NVWA

Mocht de beleidsregel van kracht worden heeft de gehele keten er groot belang bij dat de impact ervan zo klein mogelijk is. De enige oplossing om deze beleidsmaatregel enigszins te verlichten is dat alle partijen meewerken. Dit geldt zowel voor de gemeente bij het afgeven van de omgevingsvergunning als ook de NVWA, KDS en classificeerders van Kiwa CBS. Het ministerie van LNV en de NVWA zullen de slachterijen de volgende mogelijkheid moeten bieden om de gevolgen van de beleidsmaatregel te verlichten:

- vrij te zijn in het aanvragen van (vervroegde) slachttijden, los van een exacte temperatuur van x graden op een bepaalde dag op een bepaalde locatie;
- periodes van minimaal een week kunnen aanvragen met vaste (vervroegde) slachttijden;
- reguliere shifts en werkdagen kunnen werken, ook als er voor 6 uur wordt aangevangen. Dus geen verkorte werkdagen of shifts indien vóór 6 uur wordt aangevangen;
- de mogelijkheid om zaterdag extra slachttijd te kunnen aanvragen om de vervallen uren of shifts te compenseren. Zeker voor slachterijen met meerdere shifts.

Volledige medewerking van de NVWA (en KDS) en de classificeerders van Kiwa CBS is cruciaal om de impact van de beleidsmaatregel zo klein mogelijk te laten zijn.

De COV pleit voor:

- continuering van de sectorinitiatieven met blijvende evaluatie en doorontwikkeling van het sectorplan transport bij warme dagen vanaf 27 graden;
- uitvoering geven aan het 'Plan van aanpak voor hittestress bij bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren';
- aan te sluiten bij de komende wijziging van de EU transportverordening;
- meer flexibiliteit van de NVWA voor vervroegd slachten waarbij reguliere diensten kunnen worden gedraad, zodat de sector zelf beter kan inspelen op warme periodes.

Mocht de minister de beleidsregel invoeren, dan rekent de COV er op dat: de NVWA (en KDS) volledig meewerkt met flexibele keuringstijden en bedrijven ook bij eerder aanvangen, reguliere werkdagen of shifts kunnen inplannen.

Bijlage 1

Temperatuur per uur in de maanden juli en augustus 2018 in Eindhoven

		Eindhoven										bron: KNMI								RdM 1.0
		juli 2018										Augustus 2018								
		zo	ma	di	woe	do	vr	za	zo	ma	di	wo	do	vr	za	zo	ma	di	wo	
tijd		22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	
6		16,6	21,4	21,4	20,9	22,8	26,1	20,0	19,0	22,8	20,4	18,1	19,8	19,7	19,6	18,3	20,2	21,6	20,9	
7		19,4	22,7	23,9	21,8	24,4	28,1	21,3	21,5	25,2	24,0	22,1	22,8	23,6	24,0	20,0	22,1	24,9	20,4	
8		21,9	24,7	26,7	24,9	27,0	30,7	21,9	23,4	25,7	24,7	23,7	25,1	26,5	26,1	21,9	24,5	27,0	21,2	
9		24,3	25,9	28,6	25,9	29,5	32,4	21,2	25,7	27,3	25,1	24,6	26,6	28,1	28,4	22,6	26,9	29,6	22,0	
10		25,4	27,2	28,9	29,0	32,5	33,9	22,6	25,3	28,2	28,0	25,9	28,6	29,9	28,6	23,7	29,0	31,7	23,0	
11		26,7	28,5	29,7	30,4	33,9	34,4	26,0	25,4	29,1	27,1	27,0	29,4	31,0	29,8	24,6	30,2	32,6	23,6	
12		26,8	28,8	31,6	31,1	35,2	35,1	26,9	26,3	31,0	28,6	27,3	29,8	31,8	30,5	25,7	31,1	34,2	22,2	
13		26,9	29,4	30,8	30,9	35,6	35,1	26,8	26,9	30,8	26,4	27,5	31,4	32,4	30,5	26,2	32,4	35,0	24,1	
14		28,6	29,3	30,9	31,4	35,7	35,9	25,7	28,0	32,0	27,4	28,6	31,6	33,4	30,1	27,2	32,8	35,7	23,3	
15		27,7	28,8	32,2	32,2	35,6	35,6	26,3	28,0	31,9	27,2	28,5	31,3	33,0	31,0	27,3	32,8	36,6	23,1	
16		27,4	29,1	31,4	31,1	34,6	35,7	24,7	28,7	30,8	27,1	28,4	31,1	33,2	28,2	27,5	33,1	35,4	23,5	
17		26,8	29,6	31,7	31,2	30,9	35,7	24,5	27,6	29,6	26,4	28,7	30,3	32,2	26,7	27,0	32,7	34,5	23,2	
18		25,8	29,3	30,6	29,9	28,1	34,8	23,7	26,6	28,8	24,8	28,0	28,3	30,8	25,0	26,2	30,6	32,3	21,7	
19		23,8	27,7	27,7	28,6	26,0	33,0	21,4	25,2	27,4	23,2	25,7	26,3	28,7	22,8	24,3	28,2	28,0	19,8	
20		21,4	24,7	25,9	26,8	25,3	31,0	19,4	23,2	21,9	21,2	22,8	24,5	26,2	21,6	21,4	24,8	29,4	16,2	
21		20,1	22,4	24,6	23,9	23,9	29,9	17,7	21,8	20,5	19,2	21,0	22,3	23,3	20,1	18,6	23,2	29,8	14,9	
22		16,7	21,5	24,7	23,8	23,8	28,5	14,6	21,4	19,5	19,4	19,4	21,2	23,1	18,8	18,8	20,6	28,2	14,0	
23		16,7	20,4	24,0	22,3	23,5	27,4	13,4	21,9	19,5	18,0	18,7	20,1	22,9	17,5	17,6	19,6	22,9	13,2	
24		16,2	19,3	23,1	22,0	23,7	23,9	13,6	22,1	18,3	16,7	18,4	19,4	21,7	16,8	17,1	18,6	20,7	12,3	